

სამხრეთ კავკასიის ენერჯო დერეფნის განვითარების პერსპექტივები

იოსებ ფარეხელაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე საერთაშორისო ურთიერთობების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პოლიტიკის მეცნიერებები (საერთაშორისო ურთიერთობები)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: მამუკა კომახია, მოწვეული ლექტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2018

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

იოსებ ფარეხელაშვილი

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი იკვლევს სამხრეთ კავკასიის ენერგო დერეფნის განვითარების პერსპექტივებს. თემის ფარგლებში მიმოხილულია საკითხის ირგვლივ არსებული, როგორც ქართული ისე საერთაშორისო სამეცნიერო ლიტერატურა. სხვადასხვა სახის კვლევები, ოფიციალური დოკუმენტები, ანგარიშები, სტატიები და რაპორტები. კვლევის მიზანია აჩვენოს და გამოკვეთოს ის ფაქტორები, რამაც შეიძლება ხელი შეუწყოს, ან პირიქით, ხელი შეუშალოს სამხრეთ კავკასიის ენერგო დერეფნის განვითარებას.

კვლევის ფარგლებში გაეცა კითხვას პასუხი, რომ სამხრეთ კავკასიის ენერგო დერეფნის განვითარება დამოკიდებულია როგორც გარეშე აქტორების (დასავლეთის წამყვანი სახელმწიფოები) ძალისხმევასა და სურვილზე, ასევე თავად რეგიონში არსებულ სახელმწიფოთა შორის არსებულ სოციალური ინტერაქციის ხარისხზე.

ნაშრომში, ჰიპოთეზის ვალიდურობის დასადგენად გამოყენებულია სოციალური კონსტრუქტივიზმის მიდგომა, კონკრეტულად კი, ალექსანდერ ვენდტის შეხედულებები.

კვლევის მეთოდოლოგიად აღებულია თვისობრივი მიდგომა, გამოყენებულია Case Study ანალიზი.

კვლევაში, საბოლოო ჯამში საუბარი შეეხო და განისაზღვრა ის ძირითადი ფაქტორები და გარემოებები, ის მნიშვნელოვანი სატრანზიტო პოტენციური პროექტები, რის საფუძველზეც სამხრეთ კავკასიის ენერგო დერეფნის განვითარებაა შესაძლებელი.

საიდენტიფიკაციო სიტყვები:

ნავთობი, გაზი, ტრანზიტის, ენერგეტიკული პოლიტიკა.

Abstract

This MA thesis examines the perspectives of the development of the Southern Caucasus Energy Corridor. While arguing about the topic, the Georgian and international scientific literature around the issue is reviewed. Understanding of different types of studies, official documents, reports, articles and reports, has been implemented. The goal of the research is to show and exclude the factors that may facilitate or contribute to the development of the Southern Caucasus Energy Corridor.

Within the framework of the research, answers were found for the research question, which refers that the development of the energy corridor of the South Caucasus depends on the efforts and desire of the actors (West's leading states), as well as on the level of social interaction between the existing countries.

In the work, the concept of social constructivism is used to determine the hypothetical validity, and specifically Alexander Wendt's views.

Qualitative approach is adopted as a method of drawing, used by Case Study Analysis.

In the study, the research was focused on the key factors and circumstances, that are important transit potential projects, based on the purposes which support the development of the South Caucasus Energy Corridor.

Key words: Oil, Gas, Transit, Energy Policy

მადლობა

აღნიშნული ნაშრომის შექმნა, ალბათ წარმოუდგენელი იქნებოდა, ყველა იმ ადამიანის მხარდაჭერის და ძალისხმევის გარეშე, ვინც კვლევის პროცესის მიმდინარეობისას არაერთი მნიშვნელოვანი და საინტერესო რჩევა მომცა.

განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო, ჩემი კვლევის სამეცნიერო ხელმძღვანელს, ბ-ნ მამუკა კომახიას, მან თავისი კრეატიული მოსაზრებებით, საგულისხმო რჩევებით და წინადადებებით დიდი დახმარება გამიწია.